

RAPPORTERA FÅGLAR!

Kott- och bäråret 1983

Trots att fågelåret 1983 redan är historia, återspeglas en del av händelserna långt in på 1984. Granen hade ett överdådligt rikt kottår, vilket resulterade i ett mycket gott korsnäbbår.

Överallt i barrskogarna har det funnits *mindre korsnäbb* (*Lox cur*), och en stor del har stannat för att häcka mitt i matöverflödet. Nu under vårvintern 1984 har flera bobyggen och häckningar inrapporterats. Det gäller för korsnäbben att hinna föda upp ungarna innan granen faller sina frön i april - maj.

Under våren 1983 "rasade" gnagarstammen plötsligt ihop, vilket var katastrof för många rovfåglar. Speciellt *pärlugglans* (*Aeg fun*) häckning misslyckades. Det dåliga resultatet kunde tydligt noteras ute på Valsörarnas fågelstation under hösten, där endast 42 pärlugglor ringmärktes - jämfört med 182 exx. hösten innan.

Försommaren bjöd på ett idealiskt "sångarväder", med värmebölja under nattsångarnas flyttningstid. Resultatet blev att *näktergal* (*Lus lus*) fanns på de flesta orter i större antal än normalt, samt ovanligt många *kärrensångare* (*Acr ris*), *busksångare* (*Acr dum*), *gräshoppssångare* (*Loc nae*) och *flodsångare* (*Loc flu*) gav liv åt försommarnätterna längs kusten.

Alla dessa arter fanns t.ex. runtomkring Vasa, och nära kyrkan i Kvevlax, Korsholm sjöng på samma ställe den 7.6 samtidigt *näktergal*, *flodsångare* och *busksångare* (Håkan Eklund).

I Västerhankmo, Korsholm observerades en del intresanta sumpmarksfåglar under våren: *vattenrall* (*Ral aqu*) i Byträsk 23.4 (Allan Granfors), samt *småfläckig sumphöna* (*Por por*) 23 - 24.5 och den sällsynta *mindre sumphöna* (*Por par*) 23 - 29.5 i Homlaxviken (många observatörer).

Den likaså sällsynta *vita storken* (*Cic cic*) iaktogs i Norra Vallgrund, Korsholm den 22.5 av Arne Nybond och Kjell Vesterback.

Hösten och vintern blev speciell tack vare en ovanligt god rönnbärstillgång. *Sidensvans* (*Bom gar*) *björktrast* (*Tur pil*) förekom i stort antal hösten och vintern igenom. Björktrast fanns t.o.m i tusental längs kusten! Många *tallbitar* (*Pin enu*) återfanns också i rönnarna.

En fågel som verkar förekomma stationärt i Vasatrakten är *stenknäcken* (*Coc coc*) som här och var dyker upp i trädgårdarnas häggar och bärträd. 1.3 (1983) sågs ett exemplar i Vikinga, Vasa av Erik Borgar, under våren uppgavs arten ha rört sig i Björkby, och under hösten och vintern har Allan Granfors sett den i Västerhankmo, Korsholm. Nu under vårvintern 1984 har den igen dykt upp i Västerhankmo.

Anteckna era fågeliakttagelser

Förutom att det idag finns många aktiva och skickligna ornitologer, finns det förvånansvärt många "vanliga" människor som känner fåglar, och följer med vad som händer i fågelvärlden.

Tyvårr skriver de flesta inte upp sina iakttagelser, och än mindre rapporterar dem till någon som tar hand om materialet. Det behöver inte gälla sällsynta fåglar, utan oftast är anteckningar om helt "vardagliga" fåglar lika värdefulla.

Tornfalken (Fal tin) som tidigare förekom jämt utspridd över det österbottniska kulturlandskapet, är idag betydligt svårare att hitta. Många gamla revir är övergivna.

Vasa-ornitologen Ralf Wistbacka har tagit sig an arten, och för att kunna rota i tornfalkens förflutna är det viktigt med gamla anteckningar. Många jordbrukare är väl förtrogna med åkerlandskapets fåglar, och kan berätta mycket om vad som finns i deras hemmarevir. Men anteckna det ni ser, och rapportera!

Likaså är det med *lavskrikan* (Per inf). Den är en välkänd och förtrogen fågel för de flesta skogshuggare och älgjägare. Ändå är dess utbredning och förekomst rätt okänd i våra trakter, och i fågellitteraturen är oftast uppgifterna om den missvisande. Den är ingen sällsynthet, men ändå värd att notera och rapportera. Håkan Eklund tar sig an den arten och är tacksam för uppgifter.

Nya arter breder ut sig norrut, och till dem hör *knölsvanen* (Cyg olo). För den som reser och rör på sig i sydligare områden kan knölsvanen tyckas vara alltför vanlig att bry sig om, men för OA:s kustområde är den intressant och värd all uppmärksamhet. Hans Hästbacka följer upp artens expansion och häckningsresultat, och tar emot alla uppgifter om arten. Se "Upprop" i slutet av tidningen.

För längre hunna ornitologer är det viktigt att ta sig an speciella projekt, istället för att planlöst jaga efter tidiga flyttfåglar eller sällsynta arter. Det senare är ofta en "krydda" för den som är flitigt ute. Vad är trevligare än att överraskande stöta på en verklig rarietät, men det får inte bli ett självändamål.

Men som sagt, det är viktigt för fågelforskningen att till pappers anteckna egna observationer, med datum och Ortsangivelse. Sänd in rapporterna regelbundet, antingen direkt till Ostrobothnia Australis, Hovrättsespl. 9, 65100 VASA 10, eller till undertecknad ornitologisk sekreterare: J-G. Anderson, Skolhusg. 40 D, 65120 VASA 12, tel. (961) 114161.

Uppgifterna om tornfalk, lavskrika och knölsvan kan sändas eller per telefon meddelas till ansvariga projektledare.

En uppföljning av knölsvanens expansion i Kvarken, kan ge ett intressant överblick över populationstillväxtens problem.

Foto: Johan Ulfvens.